

Reactie sport- en beroepsvisserij op Kadernota vis

(22.0485065)

De visserijsector is uitgenodigd om te reageren op een conceptversie van de Kadernota vis. Dit is in twee delen gebeurd. Op 22 maart 2022 is de conceptnota globaal besproken in het overleg van de Visstandbeheercommissie Hollands Noorderkwartier (VBC-HNK). Daarna hebben de sport- en de beroepsvisserij ieder afzonderlijk een eigen reactie ingediend. Hieronder treft u een overzicht van de reacties.

Vergadering VBC-HNK op 22 maart 2022, verslaglegging van de bespreking van de Kadernota vis

"Allereerst een toelichting op het proces. De voorliggende nota is een 80%-versie. Tijdens dit VBC-overleg spreken we meningsvormend over de grote lijnen. Daarna is er gelegenheid om schriftelijk commentaar te leveren, gebundeld per sector voor 10 mei aanleveren bij Edith Velema. Op basis van het commentaar wordt de nota bijgesteld. In een reactienota zal worden aangegeven hoe er met het commentaar is omgegaan. Er komt geen formeel inspraakproces, omdat dat niet voorgeschreven is voor dit soort plannen. Planning is dat de nota in september aan het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap wordt voorgelegd. De reactienota zal als bijlage bij de bestuurstukken worden toegevoegd.

Inhoudelijk commentaar op hoofdlijnen

De algehele reactie vanuit de VBC is positief. Complimenten voor het stuk. Er wordt een goede basis gelegd.

Huurovereenkomsten liggen gevoelig. De kadernota matcht niet met het stappenplan voor het op orde brengen van de visrechten, zoals afgesproken op 22 maart 2021. Veranderingen in de huurovereenkomsten zijn zeker niet altijd een vooruitgang ook financieel gezien niet.

Hoofdstuk 5

Opgemerkt wordt dat de ideale biotoop, zoals gesteld in hoofdstuk vijf bij de lange termijnvisie voor de KRW, niet overal helder plantenrijk water zou moeten zijn. Het is geen realistisch beeld om daar naar te streven en men mist de nuance. In het beheergebied zou ook een variëteit moeten zitten tussen troebel en helder water. Helder water heeft ook nadelen. Het is niet overal de manier om een gezonde visstand te krijgen. Het beheergebied bevat meerdere grondsoorten waar helder water onmogelijk te behalen is. De biomassa van vis kan verminderen en een vissoort zoals snoekbaars kan hier slecht in gedijen. Verhoogde vegetatiegroei kan bovendien extra kosten met zich meebrengen op het gebied van maaionderhoud.

Als reactie wordt gegeven dat de kadernota vis hierin slechts verwijst naar het KRW-beleid en dat het daar bovendien ondergeschikt aan is. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen de korte en lange termijn. In het KRW-maatregelenpakket tot 2027 – korte termijn – is de nuance duidelijk aanwezig. Voor de verre toekomst – tot 2050 – blijft het doel van helder plantenrijk water echter overeind. Dat is wettelijk ingegeven door de Europese regelgeving. Er zal gecheckt worden of de tekst in de kadernota vis niet strenger is dan de KRW-

tekst. Ook wordt toegezegd om nadere informatie over de KRW en het waterkwaliteitsbeleid van het hoogheemraadschap te geven. Bij deze de linken:

- [Gezond water | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hhnk.nl\)](#)
- [KRW-magazine hoogheemraadschap](#)

Hoofdstuk 6

De beroepsvisserij wil zich beraden op dit onderdeel en zal in de schriftelijke reactie nog terugkomen op de huurovereenkomsten. Er wordt aangegeven dat de tekst over het splitsen van visrechten nietszeggend is, omdat splitsen alleen kan als beide partijen het hierover eens zijn. Hoe wil HHNK dat stimuleren en faciliteren?

Als reactie wordt gegeven dat de tekst inderdaad weinig daadkrachtig overkomt en dat het splitsen van visrechten niet kan worden afgedwongen. Het hoogheemraadschap wil echter wel stimuleren dat visrecht gesplitst wordt en wil dit signaal daarom wel afgeven. Voor de kadernota blijft het vooralsnog bij deze 'hoogover' tekst.

Hoofdstuk 7

Het idee van de visplannen wordt in principe positief ontvangen. Wel is er nog onduidelijkheid over de inhoud. De oude visplannen zijn omslachtig en geven ook weinig richting. Uitdaging is om de visplannen kort, bondig en concreet te maken. Ook het doel moet duidelijk zijn. Het is belangrijk om een werkbaar en eenduidig format te ontwikkelen. Dat gaat wel een flinke zoektocht worden en hiervoor wordt op de VBC-agenda van juni en september tijd ingeruimd. Op voorhand wordt aangegeven dat een visplan hand-in-hand moet gaan met visserijkundig onderzoek, monitoring en handhaving. Ook is het belangrijk dat gemaakte afspraken worden nageleefd.

De sectoren sport- en beroepsvisserij zullen beiden voor 10 mei aangeven hoe zij goede visplannen voor zich ziet. Dit wordt als aparte reactie opgestuurd, los van het commentaar op de kadernota. De timing van 10 mei is belangrijk, want inzicht in concretisering van de visplannen kan helpen om de tekst in de kadernota te verduidelijken."

Schriftelijke reacties vanuit de sport- en beroepsvisserij afzonderlijk

Hieronder treft u een overzicht van de aanvullende schriftelijke opmerkingen op de Kadernota vis, en de reactie van HHNK hierop.

Afzender	Pagina	Opmerking	Reactie HHNK	Tekstwijziging of niet
----------	--------	-----------	--------------	------------------------

Sportvisserij	4	Met name de fysisch geografische elementen, het gebruik van het water en het land (kwantiteit en kwaliteit) is van invloed op de aanwezigheid van een bepaalde visstand. Een visstand volgt uit de staat van het huis van de vis en niet andersom.	Per abuis waren de woorden waterbeheer en visstand verwisseld. Dit wordt aangepast. Wij gaan echter niet mee in de redenering dat de visstand geen invloed heeft op de waterkwaliteit. De fysieke omgevingsfactoren zijn cruciaal voor de visstand, maar het is geen volledig eenrichtingsverkeer. Bodemwoelende vis kan dominant worden in een ongezond watersysteem en houdt vervolgens dat systeem in stand. Het verminderen of verwijderen van bodemwoelende vis kan soms een deel van de oplossing zijn.	Tekst aangepast
Sportvisserij	4	Dit suggereert dat de sportvisserij zich niet inzet voor een "gezond" watersysteem en dat is pertinent niet het geval. Daarnaast streeft de sportvisserij niet in algemeenheid naar een voedselrijk systeem dat veel vis kan herbergen. Sportvisserij streeft naar een mozaïek van verschillende watertypen waarbij dus ook verschillende visstanden bij horen. Dat doen we ook boven -regionaal en nationaal ten aanzien van de verschillende watertypen op basis van fysisch-geografisch. Een gezond watersysteem is in een voedselrijke rivierdelta (Nederland) niet per definitie voedselarm, helder en plantenrijk. Dit is slechts plaatselijk het geval en past in ons beeld van verschillende watertypen	Tekst aangepast voor zover het gaat over de sportvisserij.	Tekst aangepast
Beroepsvisserij	6	Soorten niet specificeren door voor de soorten het woord voorbeeld te plaatsen.	Tekst aangepast. Er worden nu geen soorten meer genoemd.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	7	Sportvisserij mist hier nog het beleid op recreatief medegebruik. Als dit hier geen plek heeft vragen wij ons af waar dit dan is opgenomen?	Het recreatief medegebruik heeft een plek in het maaibeleid (oog voor de omgeving) en ook in het Waterplan staat recreatie benoemd. Er is echter geen apart beleidsdocument over recreatie. Aangezien het hier gaat om een opsomming van bestaand beleid, kunnen we daar dus niet naar verwijzen. Tekstwijziging: Bij het onderdeel 'Waterplan' is tekst toegevoegd over recreatie. Bij de tekst over het maaibeleid stond het al benoemd.	Tekst aangepast

Sportvisserij	8	Dit suggereert dat enkel helder water schoon en gezond is. Dat is natuurlijk niet het geval. Sterker nog het is heel goed om te benoemen dat vanwege de hoge natuurlijke achtergrond dit niet haalbaar is. Het woord 'natuurlijk' geeft dit al aan.	Naar aanleiding van het commentaar is de tekst zodanig gewijzigd dat deze volledig aansluit op de termen uit het KRW-beleid. Dit is namelijk leidend voor het visbeleid. Met andere woorden: de kadernota vis is niet strenger of soepeler dan het KRW-beleid.	Tekst aangepast
Beroepsvisserij	8	Grondbeleid; In 2023 kan nieuwe prijs visrechten worden bepaald... Hoe hoog gaat dit worden, op welke manier berekend, er wordt advies gevraagd aan VBC. Hoe veel invloed heeft VBC hierop??	Dit is een begrijpelijk zorgpunt. Het valt echter onder het grondbeleid en daarmee buiten de orde van de Kadernota vis. De VBC zal gevraagd worden advies uit te brengen. Uiteindelijk besluit het hoogheemraadschap.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	9	Het lijkt ons goed om zoals eerder opgemerkt op te schrijven dat landgebruik, waterkwaliteit en -kwantiteit en afgeleide visstand in elkaars verlengde liggen	Dit heeft geen toegevoegde waarde en zie verder opmerkingen over pagina 4	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	10	Logisch, maar hoort hier niet ook goede waterkwantiteit bij? Het huidige landgebruik met omgekeerd peilregime staat een 'meer natuurlijke' visstand in veel gevallen in de weg	Uiteraard staan wij ook voor een goede waterkwantiteit, net zoals we staan voor een goede waterveiligheid (waterkeringen), schoon water (rioolwaterzuiveringen) e.d.. Op al deze onderdelen is een link met de visserij te maken. We nemen de suggestie echter niet over. Reden is dat verbreding van dit leidende principe de kracht afhaalt van de kern: het gaat bij visbeleid voor het overgrote deel om de (ecologische) waterkwaliteit en voor zover het om waterkwantiteit gaat is dat altijd verbonden met de rol van vis in het ecosysteem.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	11	Uit deze samenwerking en gezamenlijke oplossingen volgt ook 'afpraak is afspraak' Dus we houden ons aan de gemaakte afspraken. Dat zou toegevoegd moeten worden. Zie ook begeleidende mail	Voor de neutrale lezer heeft deze toevoeging volgens ons geen meerwaarde.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	11	Van wie en wat? Iets meer duiding geven wellicht?	Oké	Tekst aangepast
Sportvisserij	11	Een meer dienstbare rol is een andere rol dan een toekomstbestendige duurzame visserij nemen wij aan? De ene rol heeft invloed op de visstand en de andere niet?	Klopt. Het eerste is een uitspraak van de beroepsvisserij zelf. Het tweede komt van HHNK.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	11	De rol als vergunningverlener van HHNK richting andere actoren kan hierbij nog opgenomen worden.	Oké, toegevoegd	Tekst aangepast

Beroepsvisserij	11	Beroepsvisserij. Naast de beschreven rol toevoegen dat de rol van het beroep meer dienstbaar zal worden.	Dit is inmiddels al opgenomen in de tekst	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	12	Daar zijn wij wel nieuwsgierig naar. En is hier enige controle en handhaving op?	Navraag bij de beroepsvisserij leert dat het hier gaat om een concept-gedragscode. Het is aan de beroepsvisserij zelf om dit te delen (via VBC?). Zo nodig wordt de tekst aangepast. N.a.v. interne opmerkingen is deze paragraaf overigens in het geheel aangepast.	Tekst aangepast
Sportvisserij	13	We zouden ook voor een goede en juiste waterkwantiteit moeten staan.	Zie ook opmerking over pagina 10	
Sportvisserij	13	Zie eerdere opmerkingen. Een visstand volgt uit een natuurlijke achtergrond belasting en het vele draaien aan andere knoppen. Die hebben een veel grotere invloed dan de responsfactor vis. Deze opmerking wordt gemist in dit stuk.	Zie opmerkingen over pagina 4	
Sportvisserij	13	Foerageren en eten is hetzelfde. Enkel foerageren volstaat om opgenomen te worden.	Oké	Tekst aangepast
Sportvisserij		En voor nu uit te gaan van Onttrekkingsvrije zones. Dit is een heel belangrijk punt voor de sportvisserij.	Antwoord op zowel de beroeps- als de sportvisserij: De visserijvrije zones zijn reeds opgenomen in ons vigerend visbeleid uit 2005 dat zones aangeeft bij alle gemalen en sluizen in het oppervlaktewater (300 meter bij boezemgemalen, 150 meter bij poldergemalen). De kadernota vis richt zich op de locaties waar vismigratievoorzieningen zijn getroffen. Op nationaal niveau wordt toegewerkt naar het opnemen van visserijvrije zones in de regelgeving. Het rijk maakt daarbij geen onderscheid tussen sport- en beroepsvisserij en houdt vast aan de term visserijvrije zones. Wij willen - en moeten - aansluiten bij landelijke regelgeving en verwijzen daar dan ook naar. Door de tekst over visserijvrije zones in de kadernota vis algemeen te houden hebben we de ruimte om nieuwe inzichten en regelgeving tzt op te nemen. In afwachting van landelijk beleid ten aanzien	Tekst aangepast
Beroepsvisserij		Vismigratie: worden geen visrechten uitgegeven nabij vismigratievoorzieningen dit is te stellig en ook niet haalbaar. Beter is te spreken van terughoudend uitgeven. Er wordt in het voorstel geen afstand besproken kan 25 meter zijn maar ook 25 kilometer; geen onderscheid gemaakt tussen soorten en geen recht gedaan aan bestaande rechten.		

			van de visserijvrije zones, worden vooralsnog de afstanden uit het oude visbeleid van 2005 gehanteerd. Dit om jojo-beleid te voorkomen. Voor zover er straks ruimte is voor maatwerk ten aanzien van visserijvrije zones, zal de afweging van HHNK in de eerste plaats zijn ingegeven vanuit het belang van een vrije migratie voor de vis. Daarnaast spelen ook de veiligheid nabij gemalen een rol en de handhaafbaarheid van maatregelen.	
Sportvisserij	15	De sportvisserij vanuit de morele verplichting zichzelf in de algemene voorwaarden een terugzetverplichting heeft opgelegd.	Bij navraag blijkt dat de sportvisserij zichzelf inderdaad een terugzetverplichting heeft opgelegd, maar dat daarna alsnog een wettelijke terugzetverplichting is ingesteld.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	15	En dus HHNK inzicht wilt hebben in dat beheer. Dwz inzicht in uitzet en onttrekking. Dat zou hier opgenomen moeten worden	Oké	Tekst aangepast
Sportvisserij	15	Plaatselijk. Nu lijkt het alsof in alle polders en droogmakerijen veel karpers voorkomen en dat is zeker niet het geval.	Naar aanleiding van het commentaar is de gehele paragraaf over karpers aangepast.	Tekst aangepast
Sportvisserij	15	Andere soorten minder de kans krijgen.		
Sportvisserij	15	Het handboek ABB en de aangenomen motie van Jacobi en Koppejan zijn hierbij leidend. Dat zou hier ook opgenomen moeten worden.		
Sportvisserij	16	Het zijn beide karpers en geen andere soorten. De karpers planten zich wel sporadisch voor, maar met name rekrutering is nihil. Ook betreft aanwezige eenzijdige 'type' karper (nl. schubkarper). Deze twee redenen zijn aanleiding tot uitzet van karper.		
Sportvisserij	17	Wordt hier met splitsen bedoeld: Aalvisrecht naar beroepvisserij en schubvisrecht naar sportvisserij? Dan duidelijker hier opnemen.	In het visbeleid beperken we ons tot het uitgangspunt dat we af willen van de gezamenlijke visrechten en geen nieuwe gezamenlijke visrechten meer uitgeven. Splitsen van een bestaande gezamenlijke overeenkomst	Tekst aangepast

Beroepsvisserij	17	Visrecht splitsen: ingeval van onenigheid tussen gezamenlijke huurders. Ik vraag me af hoe dit in de nota komt... Wie wil dit?? Kan me niet voorstellen dat beroepsvisserij dit zou willen. Best bedreigend voor de beroepsvisserij...	gebeurt alleen op basis van vrijwilligheid, dus alleen als beide partijen hieraan willen meewerken. Eerste uitgangspunt bij splitsing is dat oude visrechten worden gerespecteerd. Dus als de beroepsvisserij voorafgaand aan de samenvoeging de schubvisrechten had, dan is het niet de bedoeling deze af te nemen. Het principe van schubvisrechten voor de sportvisserij en aalvisrechten voor de beroepsvisserij is vervolgens een goed uitgangspunt, maar is ondergeschikt aan het eerste. Naar verwachting leidt het splitsen van visrechten tot maatwerk dat gevat kan worden in een visplan. Het is wenselijk dit proces nader uit te werken in samenwerking met de VBC. Naar aanleiding van de opmerkingen is de tekst verduidelijkt.	
Sportvisserij	17	"Maatwerkplannen regelen via visplannen". Hier zouden wij graag opgenomen willen zien wat basis afspraken zijn, wat mogelijke maatwerkafspraken kunnen zijn en hoe daar afspraken en controle op geregeld wordt. Zie ook begeleidende mail	Zie opmerkingen bij pagina 20	
Sportvisserij	17	Wat voor een hengelsportvereniging geldt zou dan ook voor een beroepsvisser moeten gelden. Concreet; dat met het verplicht verstrekken van een ST aan een HSV het ook ingebracht moet worden in de VISpas. Neem als vb de hele polder GMA die via beroep gemachtigd wordt door een HSV maar waar onder voorwaarden van, geen publiek gebruik van gemaakt mag worden.	Beroepsvisseren zouden - zodra de kadernota van kracht is - in een schriftelijke toestemming inderdaad geen beperkingen aan de hengelsportverenigingen mogen opleggen over publiek gebruik. Dit is te regelen via huurovereenkomsten op basis van de tekst uit de kadernota.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	17	Na uitgifte moet er binnen X tijdsbestek een goedgekeurd visplan liggen.	Voor bestaande overeenkomsten zal een overgangsperiode gelden. Het gaat hier om nieuwe overeenkomsten. Daar wordt op voorhand een visplan verwacht.	Geen tekstwijziging
Sportvisserij	18	En dat de ST houder zich conformeert aan en verantwoordelijk/aansprakelijk is voor het opgestelde visplan.	Opgenomen onder het kopje efficiëntie.	Tekst aangepast

Sportvisserij	19	Tekst over visplannen: "concrete afspraken tussen de visrechthebbenden waar je elkaar op kunt aanspreken". Zie hiervoor vragen in begeleidende mail.	Zie opmerkingen bij pagina 20	
Sportvisserij	19	Mooi om te lezen dat er extra ruimte is voor karper. De kleipolders boven het NZK zijn de enige plekken in Nederland waar boerenkarpers zich wisten voort te planten en waar de biomassa van nature hoog is.	Uit intern commentaar blijkt dat extra uitzet slechts zeer beperkt mogelijk is. Dit is een aandachtspunt voor het uitwerkingskader vis en hierover gaan we nader in gesprek. NB tekst in deze paragraaf is verder ingekort.	Tekst aangepast
Sportvisserij	19	Zie ontrekkingsvrije zones. Dit is een belangrijk punt voor de sportvisserij.	Zie opmerkingen bij pagina 20	
Sportvisserij	19	Niet alleen waar, maar ook cijfers. Waar en hoeveel uitgezet en onttrokken? Zie ook begeleidende mail.	In de kadernota houden we de tekst kort, wat onverlet laat dat in de uitwerkingsnotitie ook hoeveelheden opgenomen kunnen worden. NB De tekst in deze paragraaf is verder ingekort.	Tekst aangepast
Sportvisserij	20	Voor het goed laten functioneren van visplannen is het volgens ons essentieel dat: 1. HHNK aangeeft met welke achtergrond, uitgangspunten en exacte doelen de visplannen moeten worden opgesteld. 2. Wij willen graag aan visplannen werken maar wel als het doel en proces 100% helder is en dat dit in het visbeleid is verankerd. Anders voorzien wij eenzelfde proces en uitkomst als de huidige visplannen en daar is niemand bij gebaat. 3. 1 en 2 bepalen in grote mate hoe de opzet van een visplan eruit komt te zien. Het doel heiligt de middelen. In het visbeleid willen we zo veel mogelijk aan de voorkant regelen, zodat daar later geen discussie over is. Wat er vastgelegd wordt is afhankelijk van 1 en 2. De sportvisserijvertegenwoordigers hebben een beeld van wat een compact visplan kan inhouden, maar we willen nogmaals benadrukken dat er eerst over bovenstaande punten volledige duidelijkheid moet zijn en dat dit ook verankerd moet zijn in het visbeleid voordat er inhoudelijk naar de visplannen kan worden gekeken.	In de VBC van 22 maart jl. is afgesproken dat sport- en beroepsvisserij meedenken over een helder format voor de visplannen en hier input voor leveren. Hierover gaan wij dus graag nader in gesprek. Naar aanleiding van de opmerkingen vanuit de sportvisserij volgt hier een nadere duiding van het beeld van HHNK bij de visplannen. HHNK wil een streep zetten door de oude lijvige visplannen. Die zijn niet meer van deze tijd. Ook wij hebben geen behoefte aan nodeloze discussies. In de nieuwe opzet willen wij duidelijk onderscheid maken tussen dat wat het hoogheemraadschap regelt (Uitwerkingskader visstand) en dat wat de visrechthebbenden onderling regelen (Visplan). Wij verwachten dat dit leidt tot een behapbaar proces voor de visplannen. Het visplan nieuwe stijl heeft in onze ogen primair als doel dat de visrechthebbenden onderling duidelijke afspraken maken - en nakomen - over de benutting van vis. Wij zijn principieel van mening dat de visrechthebbenden hiertoe zelf in staat moeten zijn.	Tekst aangepast

Beroepsvisserij	20	Als men dit (visplannen, red) eenvoudig wil houden zou de beroepsvisserij: Situatie van nu per water/beroepsvisser/ waterlichaam vastleggen (aalvisrecht/volledig visrecht; met welke en hoeveel vistuigen) met het streven dit zo te houden. En daarbij per water aangeven of er wensen/streefbeelden zijn. Niet te uitgebreid; vorige visplannen waren logge niet echt werkbare documenten.	Voordat we met visplannen aan de slag gaan, zal er een duidelijk format liggen dat format willen wij graag samen met u ontwikkelen. Het beeld dat we bij HHNK hierover hebben is iets vergelijkbaars als het onderdeel 'factsheets' uit de oude visplannen; een document van een paar pagina's. Verder hebben wij bij visplannen voor ogen dat gekozen wordt voor logische eenheden met een beperkte gebiedsomvang. Bij onenigheid over visserijzaken is het belangrijk dat er een goede 'escalatieroute' is. Dit wordt nader besproken in de VBC-HNK. Het Uitwerkingskader visstand dient als kader voor de visplannen. Hierin staat aangegeven wat de uitgangspunten zijn waaraan een visplan moet voldoen. Het uitwerkingskader zal gebiedsspecifiek worden uitgewerkt. In het uitwerkingskader visstand is straks duidelijk terug te vinden wat waar mag en wat niet, wat doelsoorten zijn en dergelijke.	
Sportvisserij	21	De NVWA heeft 1 opsporingsambtenaar voor de gehele kust en wateren in Noord-Holland incl het IJsselmeer. Nu lijkt het alsof er meerdere zijn. Het is ook wel interessant op te nemen wat de sector hier zelf doet of aan wilt doen?	Oké	Tekst aangepast